

Észtország

Utolsó frissítés dátuma: 2021.01.07.

Fertőzöttség állapota

Fertőzések száma: 31.751 fő

Járványhelyzet állapota: második hullám felfutása

Észtországban a fertőzések száma folyamatosan növekszik.

Észtország (Lakossága: 1,3 millió)	09.08	11.17	12.09	01.07		
- aggregált adatok-						
fertőzöttek száma (elvégzett tesztek %-ban)	2532 (1,6%)	8033 (1,9%)	15.510 (3,0%)	31.751 (4,8%)		
az elmúlt 14 napban a 100.000 főre eső új fertőzöttek száma	19,34	218,59	402,79	582,48		
kritikus esetek száma (lélegeztetőgépen)	0	6	14	30		
súlyos és közepesen súlyos esetek száma (kórházban)	7	85	262	394		
elvégzett tesztek száma	160.423	409.794	518.610	662.224		
kórházból hazaengedettek száma	418	na	na	1.661		
elhunytak száma	64	84	137	265		

Korlátozások és azok (tervezett) feloldási üteme

Lakossági korlátozások:

- Az észt kormány 2021. január 7-i döntése alapján 2021. január 15-től negatív Covid-19 tesztet kell bemutatniuk az Észtországba beutazóknak. A tesztet indulás előtt 72 órán belül kell levenni. Ha az utazó indulás előtt nem csináltatott tesztet, akkor a teszt a megérkezéskor a repülőtéren, vagy a kikötőben is elvégezhető. A teszt észt állampolgároknak ingyenes, külföldieknek 52 EUR, helyben kártyával fizethető. (A teszt eredménye általában 24 órán belül megvan). A negatív teszt ellenére a beutazónak 10 napig karanténban kell maradnia. Tartózkodási helyét csak orvoslátogatás, vagy élelmiszervásárlás céljából hagyhatja el. A 10 napos karantén lerövidíthető a 7. napon végzett második, negatív eredményű tesztel. (Az ingázókra és az észt/lett határon fekvő Valga/Valka ikervárosra nem vonatkozik az új szabályozás.)
- Szeptember 29-től 750 főben maximálták a beltéri és sport rendezvényeken résztvevők számát, 50% teremkihasználás mellett.
- A tömegközlekedési eszközökön, a kereskedelmi vállalkozások kiszolgáló tereiben és nyilvános területein, valamint konferenciákon, koncerteken, színházakban és mozikban maszkot kell viselni, vagy az orrot és a száját más módon el kell takarni.

- A kormány a kereskedelmi vállalkozások szolgáltató termeiben és nyilvános területein újból bevezeti a 2 + 2 szabályt, melynek értelmében legfeljebb ketten tartózkodhatnak együtt, és legalább két méteres távolságot kell tartani másoktól, kivéve a családtagokat.
- A vendéglátó és szórakoztató létesítményekben a csoportok közötti minimum két méteres távolság szabályt be kell tartani - csoportonként legfeljebb 10 fő megengedett. Ez a korlátozás nem vonatkozik ugyanazon család tagjaira, és nem vonatkozik például a hobbioktatásra és a gyermekek játszósobáira sem.

Gazdasági korlátozások:

- A kormány január 26-ig meghosszabbította az alkohol árusításának tilalmát éjfél és reggeli 10 óra között.
- December 5-től a boltokban és szolgáltató egységekben legfeljebb a teljes kapacitásuk 50%-ának megfelelő számú ember tartózkodhat egyidőben, betartva a legfeljebb 2 fő, legalább 2 méteres távolságra egymástól szabályt.
- A szórakozóhelyeknek, a nem ültetett nyilvános rendezvények helyszíneinek és az étkezési szolgáltatást nyújtó helyeknek 22 és 6 óra között zárva kell tartaniuk; a színházak és mozik nyitva tarthatnak 22 óra után is.

Áruforgalmi, kereskedelmi korlátozások

Nincsenek korlátozások. Tekintettel az ország nyitott gazdaságára, az észtkormány a járvány legsúlyosabb szakaszában is igyekezett fenntartani a termelést és az áru szállítást.

Logisztika és szállítmányozás állapota

A közúti és tengeri szállításban nincs fennakadás. A légiszállítás engedélyezett, de kevesebb utasszállító miatt kisebb a cargo kapacitás is. Már a járvány kezdetekor is - amikor sok állam, később túlzottan bizonyult határ lezárásokat léptetett életbe - az észtkormány igyekezett nyitva tartani az áru szállítási folyosókat.

A kikötők, repülőterek működnek, de egyelőre a megszokottnál kevesebb komp és repülő jár. Ezért kisebb a cargo kapacitás is.

Gazdasági kilátások

Várható GDP csökkenés: Az Észtk Nemzeti Bank (Eesti Pank) legfrissebb, 2020. decemberi előrejelzése szerint az észtk GDP 2020. évi várható visszaesése 2,5% lesz. Ez a becslés jóval kedvezőbb, mint a korábbi 6-8% körüli értékek. A Nemzeti Bank most 2,9%-os növekedést vár 2021-re, ha az oltási kampány eredményes lesz.

Gazdasági mutatók és folyamatok: A II. negyedévben az észtk gazdaság 6,9%-kal esett vissza (éves összehasonlításban), ami jóval kisebb, mint a -14% körüli európai átlag. A III. negyedéves GDP visszaesés éves alapon 1,9%. A III. negyedévben 7,7%-ra nőtt a munkanélküliség, 2019 III. negyedévben ez a mutató 3,9% volt.

Kiemelt ágazatok helyzete

1. bio-élelmiszerek – az élelmiszergazdaságot érintette legkevésbé a válság. A korlátozások idején is kaptunk megkereséseket észt cégektől kisebb mennyiségű magyar bio-élelmiszere.
2. Szoftver, IT, MI, e-kormányzás, kibérbiztonság – elvileg ezeket a területeket kevésbé érinti a válság, hiszen lehet otthonról dolgozni. Az e-kereskedelem és általában az e-alkalmazások iránt megnőtt az igény. Ugyanakkor félő, hogy a korábban elkezdett magyar-észt közös fejlesztési projektekről elterelődik a figyelem, mert minden fejlesztés a Covid-19-re fog koncentrálni. A magyar-észt orvosi mesterséges intelligencia együttműködés folytatódik, bár lelassult a zárlat alatt.
3. Elektromobilitás: az elektromos buszok tallinni beszerzésének tervét egyelőre nem érinti a járvány.

Gazdasági válságkezelő intézkedések

Az észt kormány az év utolsó napján újabb, közel 40 millió eurós mentőcsomagot fogadott el, melynek többségét a járvány által legjobban sújtott Harju és Ida-Viru megyékben bértámogatásra fogják fordítani. Az alapot az EU Bizottság jóváhagyása után 2021. első negyedévében fogják felhasználni.

A Covid-19 járvány második, őszi-téli hulláma két megyét sújtott leginkább. Harju megyét, azaz Tallinnt és környékét, mely az észt GDP 60%-át adja, illetve Ida-Viru megyét, a jelentős részben helyi oroszok által lakott kelet-észtországi olajpala iparvidéket, melyet az EU-n belüli CO2 kvóták megdrágulása már a járvány előtt is nehéz helyzetbe hozott. A járványadatok miatt e két megyére szigorúbb korlátozóintézkedéseket hoztak, melyek értelemszerűen súlyosabban érintették az itteni vállalkozásokat. A bértámogatás elsősorban a szórakoztató-, kulturális-, vendéglátó- és szabadidő-szektorokat fogja érinteni. A bértámogatás nem csak az alkalmazottakra, hanem az önfoglalkoztatókra is kiterjed majd.

16 millió eurót a Munkanélküliségi Alapon (Töötukassa) keresztül folyósítanak. A támogatás a 2020. december 28. – 2021. január 17-i időszakra vonatkozik. Szemben az április-júniusi mentőcsomaggal, amikor a bérek 70%-át pótolták, most a teljes bérré fedezetet nyújtanak. A folyósítás előfeltétele, hogy a bajbajutott vállalkozás ne bocsásson el senkit ebben az időszakban. A támogatás maximális összege egy vállalkozás (munkáltató) esetében 180 ezer euró. Feltétel, hogy a vállalkozásnak ne legyen régóta fennálló adó tartozása.

A fennmaradó összeg felosztása:

A turizmusban érdekelt vállalkozások 4,9 millió eurót kapnak a tavaszi intézkedéscsomag maradványaiból. Melyből 1,9 millió euró a tavaszi turizmus támogatásból, 3,0 millió euró pedig a tavaszi helységbérleti/üzletbérleti támogatás maradványa.

A kormány általános tartalékából 3,7 millió eurót kap a Kulturális Minisztérium a szóban forgó két megye kulturális vállalkozásainak támogatására. A kulturális és sport célú vállalkozások emellett a Munkanélküliségi Alap forrásaira is pályázhatnak. További 153 ezer eurót allokálnak a Kulturális Minisztériumhoz az e két megyén kívüli kulturális és sport célú vállalkozások megsegítésére.

A kormány általános tartalékából 813 ezer euró jut a Szociális Minisztériumnak a szóban forgó két megye önfoglalkoztatóinak támogatására, akik tevékenységét súlyosan érintették a korlátozások.

10 millió eurót kap a turizmus, mindenképp éttermek, szállások, utazási irodák, valamint Tallinn óvárosa kézműves boltjai.

A kormány általános tartalékából 3 millió euró jut az Oktatási és Kutatási Minisztériumnak a szóban forgó két megye olyan magánvállalkozásainak támogatására, melyek ifjúsági és hobby tevékenységeket végeznek. Ezek a Munkanélküliségi Alap forrásaira is pályázhatnak december 28. és január 17. között. További 441 ezer eurót allokálnak a minisztériumhoz az e két megyén kívüli ifjúsági és hobby tevékenységek támogatására.

Exportpiaci lehetőségek magyar cégek számára

Krízis alatt is importra szorul, megnövekedett kereslet – az import összetételében nem okozott jelentős változást a válság.

Kiesett import-források/beszállítók helyére léphetnek magyar cégek, új beszállítókat keresnek az ágazatban – az Észti Kereskedelmi és Iparkamara igazgatója szerint a tavaszi zárlat alatt volt példa a beszállítói láncok megszakadására, de ezek hamar helyre álltak.

Online B2B-k szervezésére nyitott ágazatok – az észti vállalatok általában nyitottak az online alkalmazásokra, így pl. a Skype megbeszélésekre (pl. Tallinni Közlekedési Vállalat (TLT) és az Ikarus között.)